

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ
ΕΛΛΑΔΟΣ**

Τηλ. : 2310 539817, Fax : 2310 541933

URL www.sbbe.gr

Με την παράκληση να δημοσιευθεί

Πέμπτη, 25 Ιουνίου, 2009

Θέμα: Έρευνα ΣΒΒΕ σχετικά με την οικονομική κρίση: κύρια συμπεράσματα είναι η ενίσχυση της ρευστότητας και η διαπίστωση ότι οι προκηρύξεις των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ δεν εκλαμβάνονται ως λύση στα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μεταποιητικές επιχειρήσεις στη Βόρεια Ελλάδα

Έντονα προβλήματα ρευστότητας αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις στη Βόρεια Ελλάδα ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα σχετικής έρευνας που διενήργησε ο ΣΒΒΕ μεταξύ 197 επιχειρήσεων – μελών του, τη χρονική περίοδο 15 Μαΐου έως 10 Ιουνίου 2009.

Από την έρευνα αναδείχθηκαν δύο κύρια ζητήματα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης και την έξοδο από αυτή. Αυτά είναι:

1. η ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων της Βόρειας Ελλάδας, και,
2. το γεγονός ότι τα διάφορα προγράμματα του ΕΣΠΑ, ενώ είναι εργαλεία για την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, δεν αποτελούν τη λύση στο έντονο πρόβλημα της ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σήμερα.

Ταυτότητα της Έρευνας

Η έρευνα περιλαμβάνει επιχειρήσεις μεσαίου και μεγάλου μεγέθους, γεγονός το οποίο δίνει ιδιαίτερη αξία στα αποτελέσματά της. Η κατανομή του δείγματος των επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος στην έρευνα έχει ως εξής:

- Πολύ μικρές επιχειρήσεις (έως 10 εργαζόμενους και έως €2 εκατ. κύκλο εργασιών): 4%
- Μικρές επιχειρήσεις (από 11 έως 50 εργαζόμενους και έως €10 εκατ. κύκλο εργασιών): 20%
- Μεσαίες επιχειρήσεις (από 51 έως 250 εργαζόμενους και έως €50 εκατ. κύκλο εργασιών): 55%
- Μεγάλες επιχειρήσεις (περισσότερους από 250 εργαζόμενους ή πάνω από €50 εκατ. κύκλο εργασιών): 20%.

Οι επιχειρήσεις που συμμετείχαν στην έρευνα καλύπτουν ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, αντιπροσωπεύοντας απολύτως τη δομή του παραγωγικού ιστού της Βόρειας Ελλάδας. Η κατανομή του δείγματος ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας έχει ως εξής:

- Τρόφιμα Ποτά :23%
- Δομικά Υλικά: 16%
- Ηλεκτρικές μηχανές, μηχανήματα & είδη εξοπλισμού: 12%
- Κλωστοϋφαντουργία & Ένδυση: 10%
- Χημικές ουσίες, ελαστικό & πλαστικά: 10%

- Μεταλλικά Προϊόντα: 9%
- Ξύλο, προϊόντα από ξύλο & έπιπλα: 6%
- Χαρτί, εκδοτικές, εκτυπώσεις: 4%
- Λοιπές Επιχειρήσεις: 12%

Ακολουθεί η παρουσίαση των αποτελεσμάτων της έρευνας:

Τα αποτελέσματα της Έρευνας

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης έχουν επηρεάσει σημαντικά τις επιχειρήσεις της Βόρειας Ελλάδας σε όλα τα επίπεδα. Έτσι, η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων (83%) σημειώνουν ότι η κρίση έχει επηρεάσει αρνητικά ή πολύ αρνητικά τη γενικότερη επιχειρηματική δραστηριότητα στη Βόρεια Ελλάδα.

Επίσης, τρεις (3) στις τέσσερις (4) επιχειρήσεις του δείγματος θεωρούν ότι έχει επηρεαστεί αρνητικά ή πολύ αρνητικά του τελευταίους έξι μήνες η οικονομική δραστηριότητα στη Θεσσαλονίκη, ενώ επτά (7) στους δέκα (10) θεωρούν ότι έχει επηρεαστεί αρνητικά η πορεία του κλάδου στον οποίο ανήκει η επιχείρηση που απαντά. Τέλος, πάνω από έξι (6) στις δέκα (10) επιχειρήσεις της Βόρειας Ελλάδας σημειώνουν ότι έχει επηρεαστεί αρνητικά η πορεία υλοποίησης των επενδυτικών τους σχεδίων.

A] Κατά πόσο έχει επηρεάσει αρνητικά ή πολύ αρνητικά η οικονομική κρίση τους τελευταίους έξι μήνες... [ποσοστό (%) των επιχειρήσεων του δείγματος ανά κλάδο]

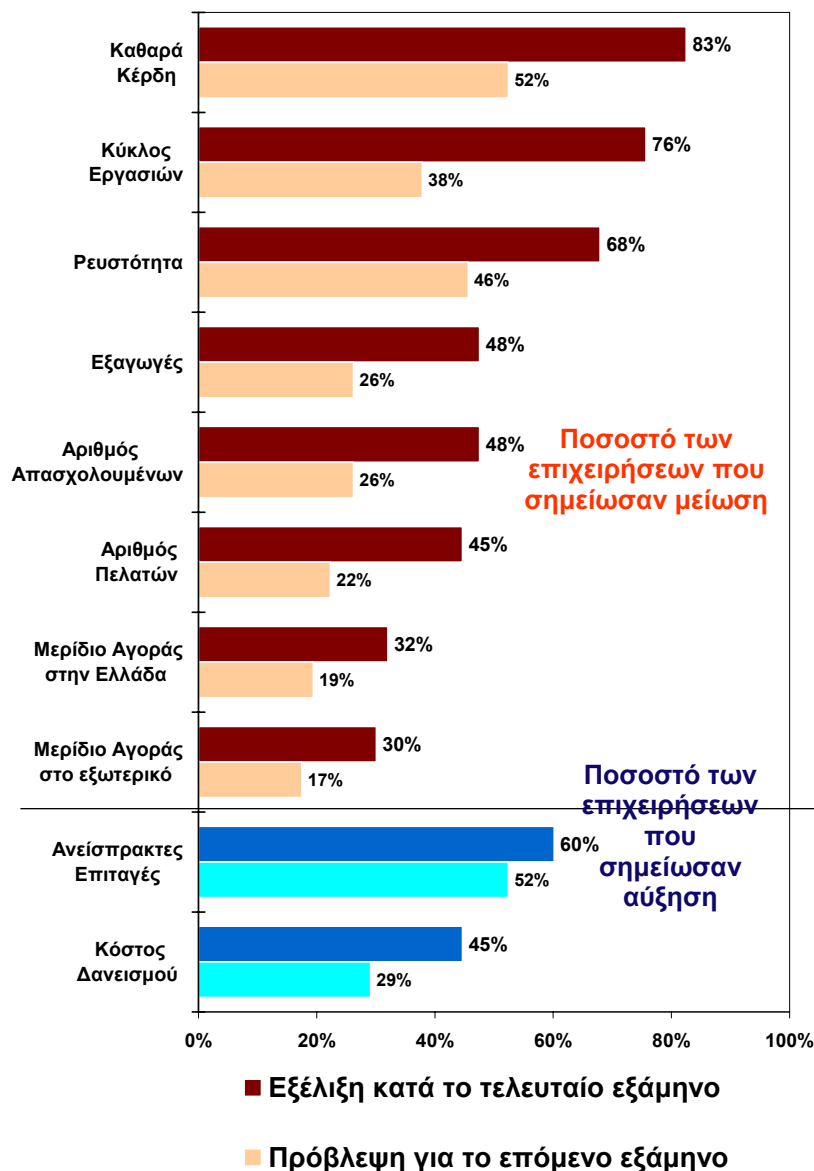
	...τον κλάδο στον οποίο ανήκει η επιχείρηση	...τα επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης	...τη γενικότερη λειτουργία της επιχείρησης	...την κερδοφορία της επιχείρησης
Τρόφιμα Ποτά	46 %	50 %	38 %	50 %
Κλωστοϋφαντουργία & Ένδυση	70 %	80 %	80 %	60 %
Ξύλο, προϊόντα από ξύλο & έπιπλα	100 %	100 %	83 %	100 %
Χαρτί, εκδοτικές, εκτυπώσεις	50 %	50 %	25 %	75 %
Χημικές ουσίες, ελαστικό & πλαστικά	40 %	50 %	50 %	50 %
Δομικά Υλικά	94 %	69 %	88 %	94 %
Μεταλλικά προϊόντα	78 %	67 %	56 %	78 %
Ηλεκτρικές μηχανές, μηχανήματα & είδη εξοπλισμού	92 %	67 %	58 %	58 %
Λοιπές επιχειρήσεις	46 %	50 %	38%	50 %

Από τα αποτελέσματα της έρευνας προκύπτει, για το σύνολο των επιχειρήσεων του δείγματος, ότι έχουν επηρεαστεί αρνητικά ή πολύ αρνητικά τα επενδυτικά τους σχέδια. Αυτό σημαίνει στασιμότητα επενδύσεων στη Βόρεια Ελλάδα για τις μεταποιητικές επιχειρήσεις τουλάχιστον έως το τέλος του 2009.

Δεύτερη σημαντική διαπίστωση αποτελεί το γεγονός ότι έχει επηρεαστεί αρνητικά ή πολύ αρνητικά η κερδοφορία του συνόλου των επιχειρήσεων του Βορειοελλαδικού Τόξου, γεγονός το οποίο έχει επιπτώσεις τόσο στην υλοποίηση των προγραμματισμένων επενδυτικών σχεδίων των επιχειρήσεων της περιοχής, όσο και στη γενικότερη λειτουργία τους.

Τέλος, ο κλάδος ο οποίος φαίνεται να έχει τις μεγαλύτερες αντιστάσεις στην οικονομική κρίση είναι ο κλάδος τροφίμων και ποτών, για τον οποίο όμως πέντε (5) στις δέκα (10) επιχειρήσεις του δείγματος δηλώνουν ότι έχουν επηρεαστεί αρνητικά ή πολύ αρνητικά το τελευταίο εξάμηνο τα επενδυτικά τους σχέδια και η κερδοφορία τους.

B] Αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης σε σειρά κρίσιμων παραγόντων λειτουργίας των επιχειρήσεων [ποσοστό (%) των επιχειρήσεων που απαντούν]

Αναφορικά με τις αρνητικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης σε σειρά κρίσιμων παραγόντων λειτουργίας των επιχειρήσεων διαπιστώνουμε τα εξής:

- Για το τελευταίο εξάμηνο πάνω από οκτώ (8) στις δέκα (10) επιχειρήσεις δηλώνουν ότι η οικονομική κρίση έχει αρνητικές επιπτώσεις στα καθαρά τους κέρδη, ενώ πάνω από πέντε (5) στις δέκα (10) προβλέπουν ότι η κατάσταση αυτή θα συνεχιστεί και το

επόμενο εξάμηνο. Η διαπίστωση αυτή συνάδει απόλυτα με τη δήλωση των επιχειρήσεων περί ανάσχεσης των επενδυτικών τους σχεδίων.

- Ομοίως, οκτώ (8) στις δέκα (10) δηλώνουν ότι μειώθηκε ο κύκλος εργασιών τους το τελευταίο εξάμηνο, αλλά μόνο τέσσερις (4) στις δέκα (10) προβλέπουν περαιτέρω μείωση το επόμενο εξάμηνο.
- Πολύ σημαντική διαπίστωση αποτελεί το γεγονός ότι έξι (6) στις δέκα (10) επιχειρήσεις δηλώνουν ότι αυξήθηκαν οι ανείσπρακτες επιταγές το τελευταίο εξάμηνο. Περίπου αντίστοιχο ποσοστό προβλέπει ότι αυτές θα αυξηθούν επίσης το επόμενο εξάμηνο, γεγονός το οποίο εξηγεί την κατακόρυφη πτώση της ρευστότητας των μεταποιητικών επιχειρήσεων της Βορείου Ελλάδος το τελευταίο εξάμηνο.

Γ] Ποσοτικοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης σε σειρά κρίσιμων παραγόντων λειτουργίας των επιχειρήσεων ανά κλάδο το τελευταίο εξάμηνο

	Πτώση Κύκλου Εργασιών	Πτώση Καθαρών Κερδών	Πτώση Εξαγωγών	Μείωση Ρευστότητας
Τρόφιμα Ποτά	- 14,8 %	- 36,1 %	- 18,8 %	- 33,8 %
Κλωστοϋφαντουργία & Ένδυση	- 16,5 %	- 23,3%	- 19,0 %	- 15,0%
Ξύλο, προϊόντα από ξύλο & έπιπλα	- 28,3 %	- 55,3 %	- 22,3 %	- 50,7 %
Χαρτί, εκδοτικές, εκτυπώσεις	- 8,5 %	- 20,0 %	- 2,0 %	- 40,0 %
Χημικές ουσίες, ελαστικό & πλαστικά	- 25,7 %	- 30,0 %	- 20,0 %	- 25,0 %
Δομικά Υλικά	- 30,3 %	- 52,0 %	- 41,1 %	- 30,0 %
Μεταλλικά προϊόντα	- 34,4 %	- 36,7 %	- 45,0 %	- 35,0 %
Ηλεκτρικές μηχανές, μηχανήματα & είδη εξοπλισμού	- 23,6 %	- 36,8 %	- 62,5 %	- 29,3 %
Λοιπές επιχειρήσεις	- 13,7%	- 14,2 %	- 12,0 %	- 15,0 %

Η ποσοτικοποίηση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης στη λειτουργία των επιχειρήσεων εμφανίζει, σε κάθε περίπτωση, το μέγεθος των επιπτώσεων της κρίσης στις μεταποιητικές επιχειρήσεις τη Βόρειας Ελλάδας. Συγκεκριμένα:

- Η πτώση των καθαρών κερδών κατά το τελευταίο εξάμηνο είναι πολύ σημαντική για το σύνολο των κλάδων της μεταποίησης στη Βόρεια Ελλάδα. Το εύρος της πτώσης των καθαρών κερδών είναι από 20% - κλάδος χαρτιού, εκδόσεων και εκτυπώσεων - έως και 55% - κλάδος ξύλου, προϊόντων από ξύλο και έπιπλα. Η διαπίστωση αυτή αναμένεται να επηρεάσει σημαντικά τη γενικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων το επόμενο εξάμηνο, ενώ έχει ήδη οδηγήσει τις επιχειρήσεις στην απόφαση περικοπών που αφορούν το κόστος λειτουργίας.
- Η πτώση των καθαρών κερδών είναι άμεσο επακόλουθο της πτώσης του κύκλου εργασιών των επιχειρήσεων. Οι δύο κλάδοι με τη μεγαλύτερη πτώση στον κύκλο εργασιών το τελευταίο εξάμηνο είναι οι κλάδοι που σχετίζονται με την οικοδομική δραστηριότητα στη Βόρεια Ελλάδα και στη χώρα, και συγκεκριμένα ο κλάδος των

μεταλλικών προϊόντων και ο κλάδος των δομικών υλικών, οι οποίοι εμφανίζουν πτώση του κύκλου εργασιών τους μεγαλύτερη από 30%.

- Ομοίως, η πτώση του κύκλου εργασιών έχει άμεσο αντίκτυπο στην πτώση των εξαγωγών όλων των κλάδων της μεταποίησης. Δύο σημαντικοί κλάδοι, δηλαδή ο κλάδος τροφίμων και ποτών και ο κλάδος κλωστοϋφαντουργίας – ένδυσης, εμφανίζουν ισχυρή πτώση των εξαγωγών τους σε ποσοστό 19%, αλλά μικρότερο συγκριτικά απ' όλους τους υπόλοιπους κλάδους, οι οποίοι εμφανίζουν πτώση εξαγωγών έως και 62,5% (ηλεκτρικές μηχανές, μηχανήματα και εξοπλισμός).
- Τέλος, η μείωση της ρευστότητας καταγράφεται εξαιρετικά σημαντική για το σύνολο των κλάδων, αφού δηλώνονται από τις επιχειρήσεις του δείγματος ποσοστά μείωσης ρευστότητας το τελευταίο εξάμηνο άνω του 30%, γεγονός που δικαιολογεί απόλυτα τη δυσχερή θέση στην οποία βρίσκεται η μεταποίηση από τον Σεπτέμβριο του 2008 κ.ε..

Δ] Η κατάσταση σε έξι μήνες από σήμερα θα είναι χειρότερη ή πολύ χειρότερη για...

[ποσοστό (%) των επιχειρήσεων του δείγματος ανά κλάδο]

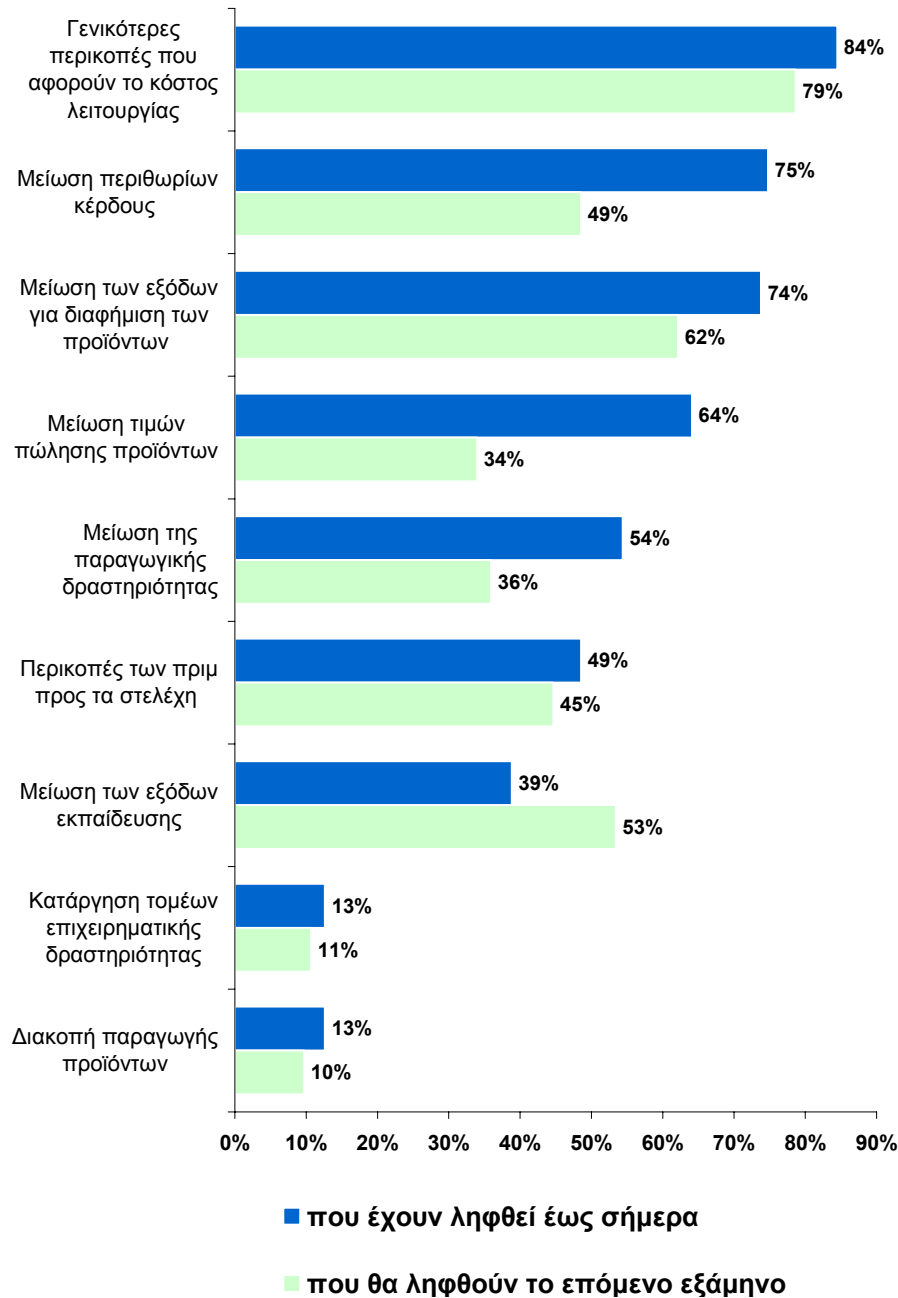
	...τις πωλήσεις της επιχείρησης	...την κερδοφορία της επιχείρησης	...τη ρευστότητα της επιχείρησης	...τη μεταποίηση
Τρόφιμα Ποτά	46%	54%	45%	50
Κλωστοϋφαντουργία & Ένδυση	40%	60%	50%	60%
Ξύλο, προϊόντα από ξύλο & έπιπλα	16%	66%	66%	66%
Χαρτί, εκδοτικές, εκτυπώσεις	20%	50%	25%	75%
Χημικές ουσίες, ελαστικό & πλαστικά	50%	50%	60%	80%
Δομικά Υλικά	43%	62%	50,0 %	81%
Μεταλλικά προϊόντα	33,3 %	55,6 %	33,3 %	33,3 %
Ηλεκτρικές μηχανές, μηχανήματα & είδη εξοπλισμού	8,3 %	25,0 %	25,0 %	66,7 %
Λοιπές επιχειρήσεις	45 %	54 %	46 %	50 %

Οι προβλέψεις των επιχειρήσεων για την κατάσταση που θα επικρατεί το επόμενο εξάμηνο στην αγορά, είναι απαισιόδοξες, με ελάχιστες εξαιρέσεις. Το σύνολο των απαντήσεων των επιχειρήσεων δείχνει την απαισιοδοξία των επιχειρήσεων για την κατάσταση που θα επικρατεί στην αγορά έως το τέλος του 2009, γεγονός που αποτυπώνεται πλήρως στα πολύ υψηλά ποσοστά που σημειώνουν για χειροτέρευση της κατάστασης στις πωλήσεις τους, στην κερδοφορία τους, στη ρευστότητά τους και στη γενικότερη κατάσταση για τη μεταποιητική δραστηριότητα στη Βόρειο Ελλάδα. Ειδικότερα:

- Στους επόμενους έξι μήνες η κατάσταση στη μεταποίηση θα είναι χειρότερη ή πολύ χειρότερη σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του συνόλου των επιχειρήσεων του δείγματος. Η δήλωση αυτή γίνεται, κατά μέσο όρο, από περισσότερες από δύο (2) στις τρεις (3) επιχειρήσεις του δείγματος.

- Η ίδια διαπίστωση ισχύει τόσο για την κερδοφορία των επιχειρήσεων, όσο και για την ρευστότητά τους. Ηπιότερες είναι οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τη χειροτέρευση της κατάστασης στον τομέα των πωλήσεων.

Ε] Μέτρα για την αντιμετώπιση της κρίσης από τις επιχειρήσεις

Στην ερώτηση για τα μέτρα τα οποία έχουν ληφθεί έως σήμερα από τις επιχειρήσεις και εκείνα που πρόκειται να ληφθούν το επόμενο εξάμηνο διαπιστώνεται η υγιής αντίδραση των μεταποιητικών επιχειρήσεων της Βόρειας Ελλάδας στην προσπάθειά τους να επιβιώσουν κατά τη διάρκεια της οικονομικής της κρίσης:

- Οκτώ (8) στις δέκα (10) επιχειρήσεις προέβησαν σε γενικότερες περικοπές οι οποίες αφορούν το κόστος λειτουργίας τους, γεγονός που συνιστά προσπάθεια εξορθολογισμού των δραστηριοτήτων τους, ούτως ώστε να επιβιώσουν κατά την περίοδο της κρίσης και να εξέλθουν από αυτή με τις μικρότερες δυνατές απώλειες.
- Τρεις (3) στις τέσσερις (4) επιχειρήσεις έχουν μειώσει τα έξοδα για διαφήμιση των προϊόντων τους κατά το προηγούμενο εξάμηνο, ενώ έξι (6) στις δέκα (10) θα το

επαναλάβουν κατά τη διάρκεια του επομένου εξαμήνου. Το γεγονός αυτό είναι φυσικό επακόλουθο της μείωσης της ζήτησης στην εγχώρια αγορά, όπου κατά κύριο λόγο απευθύνονται οι επιχειρήσεις του Βορειοελλαδικού Τόξου.

- Αισιόδοξο μήνυμα για τα μέτρα που αφορούν την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης αποτελεί το γεγονός ότι μόνο μία (1) στις δέκα (10) επιχειρήσεις έχει προβεί σε κατάργηση τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας και στη διακοπή παραγωγής προϊόντων, ενώ ίδιο είναι το ποσοστό που προβλέπει ότι θα λάβει τις συγκεκριμένες αποφάσεις το επόμενο εξάμηνο. Το γεγονός αυτό σημαίνει ότι η μεταποίηση στη Βόρεια Ελλάδα αντιστέκεται στις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης και θεωρεί ότι οι υφιστάμενοι τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας θα εξακολουθήσουν και μετά το τέλος της οικονομικής κρίσης να αποτελούν πρόσφορο έδαφος επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Προτάσεις των επιχειρήσεων για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

Για τις επιχειρήσεις της Βορείου Ελλάδας, οι δέκα προτάσεις για την αντιμετώπιση της κρίσης, με την ιεράρχηση που προέκυψε βάσει των απαντήσεων του ερωτηματολογίου είναι:

- 1. Ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων**
- 2. Πληρωμή των οφειλών του κράτους προς τις επιχειρήσεις**
- 3. Παροχή ενισχύσεων και κινήτρων για τη διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας**
- 4. Δημιουργία προγράμματος εξόδου από την κρίση πέντε ετών τουλάχιστον με συμφωνία όλων των κοινωνικών εταίρων**
- 5. Πάταξη της διαφθοράς στον δημόσιο τομέα**
- 6. Λιγότερο αυστηροί κανόνες δανειοδότησης επιχειρήσεων**
- 7. Αύξηση των δημόσιων επενδύσεων**
- 8. Μείωση των συντελεστών φορολογίας**
- 9. Άμεση προκήρυξη των προγραμμάτων ενίσχυσης της επιχειρηματικότητας του ΕΣΠΑ**
- 10. Αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής**

Από την παραπάνω λίστα προτάσεων προκύπτει ότι μείζον θέμα κατά τη διάρκεια της κρίσης αποτελεί η ενίσχυση της ρευστότητας των επιχειρήσεων, ενώ το ζήτημα της προκήρυξης προγραμμάτων ενίσχυσης επιχειρηματικότητας δεν αποτελεί λύση στο πρόβλημα της ρευστότητας που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις σήμερα, και για το λόγο αυτό καταλαμβάνει την 9^η θέση στις δέκα (10) προτάσεις εξόδου από την κρίση.

Θεσσαλονίκη, 24 Ιουνίου 2009